

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/136/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320205009
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2021:4320205009.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou vo veci starostlivosti o mal. V. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, z rodičov: Y. Š., nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom Y., V.Á. U. XXXX/X a L. T.ť, nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom G., L. U. XXX/XX, o návrhu otca, na zníženie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec mal. dieťaťa sa návrhom súdu doručeným dňa 06.10.2020 domáhal zníženia výživného pre mal. V. V písomnom návrhu poukázal na to, že v roku 2019 došlo k neadekvátnemu zvýšeniu výživného zo sumy 90,- eur na sumu 350,- eur mesačne. Poukazoval na to, že údaje, na ktoré poukazovala matka v predchádzajúcom konaní, nie sú pravdivé. Namietal, že rozhodnutie o zvýšení výživného mu nebolo riadne doručené, nakoľko bol v zahraničí. Podľa neho mu rozhodnutie malo byť doručované poštou, pokiaľ nebol zastihnutý pošťou. Má za to, že jeho právo na podanie odvolania bolo porušené. O znížení výživného sa dozvedel až v lete 2020. V dopĺňujúcom vyjadrení čl. 9 navrhol výživné znížiť na sumu 150,- eur mesačne. Na pojednávaní dňa 08.06.2021 uviedol, že o zvýšení výživného na sumu 350,- eur mesačne a povinnosti uhradiť zročné výživné v mesačných splátkach po 200,- eur sa dozvedel až v lete minulého roka, keď sa voči jeho osobe začalo trestné stíhanie. Nie je schopný takúto sumu uhrádzať a platiť aj splátky zročného výživného. Pokiaľ by mu bol rozsudok o zvýšení výživného riadne doručený, určite by sa bol odvolal. Síce je naďalej SZČO, ale v súčasnosti nemá prácu, keď zákazku v zahraničí ukončil pred týždňom. Bol súvislo viac mesiacov „vonku“ kvôli korone, ale predtým chodil do zahraničia tak na 15 - 20 dní a následne prišiel domov. Pokiaľ je v zahraničí, firma mu strháva za ubytovanie 15 - 20,- eur denne, stravu si zabezpečuje sám, pričom denne minie 15 - 25,- eur. Ak cestuje do zahraničia, musí si platiť trajekt 400,- eur. Poukázal na to, že žiadne motorové vozidlo

nevlastní, keďže auto Renault predal už pred 2 rokmi. Nie je schopný určené výživné platiť, lebo si spláca dlh voči zdravotnej poisťovni a sociálnej poisťovni, aby sa vyhol trestnému stíhaniu. I v súčasnosti ešte má dlh voči zdravotnej poisťovni 3 000,- eur a sociálnej poisťovni 4 000,- eur. Žiaden majetok nevlastní. Platil pôvodne určené výživné 90,- eur, tiež mal na ňom dlh, ale teraz dvakrát zaplatil po 500,- eur. Potvrdil, že navyše synovi neprispieva, ale sám mu povedal, že pokiaľ by niečo potreboval, nech mu zavolá. S dieťaťom sa v súčasnosti nestretáva. V prípade, že sa zdržiava na Slovensku, býva u rodičov, ktorým mesačne prispieva sumou 300 - 400,- eur. Nevie, aké sú celkové náklady na bývanie u rodičov. Na pojednávaní navrhol výživné znížiť na sumu 130,- eur mesačne, ktorú sumu by bol schopný platiť. Jeho príjem v zahraničí je okolo 2 600,- eur, niekedy menej, mesačne. Časť príjmu mu firma vypláca „na

ruku“ a časť si necháva posielat' na iné účty, keďže má nariadenú exekúciu zo strany sociálnej poisťovne. Pre pracovné cesty zvykne používať požičané auto, keď jeho otec je vlastníkom jedného a brat dvoch, prípadne používa služobné vozidlo, pričom vezie i kolegov. Pre podanie daňového priznania za r. 2020 má odklad do 30.06.2021. Na pojednávaní dňa 06.07.2021 rozhodol súd v neprítomnosti otca, ktorý termín pojednávania bral na vedomie, neúčast' neospravedlnil, ani nepožiadaval z dôležitých dôvodov o odročenie pojednávania.

2. Matka v písomnom vyjadrení k návrhu, súdu doručenom dňa 15.01.2021 (čl. 19) poukázala na § 62 ods. 2 Zákona o rodine s tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Tvrdila, že v predchádzajúcom konaní uviedla relevantné informácie. Práve otec dieťaťa bol ten, ktorý predchádzajúce konanie cielene sabotoval, ignoroval a zavádzal. Jeho vyjadrenie, že boli porušené jeho práva, jej príde ako absolútny výsmech, keď otec každý mesiac porušuje súdne rozhodnutie tým, že si vyživovaciu povinnosť voči synovi neplní. Je úplne jedno, či výživné bolo určené vo výške 50,-, 90,-, resp. 350,- eur mesačne, nikdy si svoju povinnosť neplnil tak, ako sa na poctivého občana, chlapa a otca patrí. Každé jedno výživné muselo byť vymáhané pod hrozbou väzby. Je prirodzené, že otec s poukazom na jeho životný štýl a dlhy, oficiálne nič nevlastní. Poukázala na to, že pracuje ako čašníčka, avšak počas pandémie sa jej situácia zmenila k horšiemu. Otec ani jeden raz zo zahraničia neprejavil záujem na tom, či jeho synovi nič nechýba. Navrhla vypočuť vo veci mal. V.. Na nariadených pojednávaniach vyjadrila nesúhlas s podaným návrhom. Opätovne poukázala na to, že otec bez ohľadu na výšku výživného, toto pravidelne mesačne neplatil. Uhradil dlh až po podaní trestného oznámenia z jej strany. Potvrdila, že teraz dostala od otca 500,- eur dlžného výživného, ktoré otec uhradil na podnet syna. Uviedla, že so synom žije sama v byte, ktorý je vo vlastníctve jej rodičov, uhrádza ohľadne neho všetky náklady. Vlastní rodinný dom, v ktorom bývajú jej rodičia, ktorí si platia náklady, ale úverové splátky ohľadne domu uhrádza ona. Síce mala nejaké úspory, ktoré však minula na bežné potreby počas pandémie, keďže v tom čase „prišla“ o polovicu výplaty. Vlastní staršie motorové vozidlo. Pokiaľ riadne pracuje, má okrem príjmu zo zamestnania ešte na „tringeltoch“ 200 - 300,- eur mesačne. Poukázala tiež na to, že syn je dlhodobo športovo aktívny, napriek tomu si dal prihlášku na SOŠ do Banskej Štiavnice a nie na športovú školu, s poukazom na jej finančné možnosti. Poukázala na očakávané zvýšené výdavky so synom od septembra 2021, keďže bude študovať mimo miesta bydliska a bude bývať na internáte.

3. Kolízny opatrovník navrhol návrh zamietnuť poukazujúc na to, že na strane otca nedošlo k zmene pomerov a zníženie výživného nie je v záujme mal. dieťaťa.

4. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

Vyživovacia povinnosť otca k mal. V. bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 16.12.2019 č.k. 6P/93/2018-117, ktorým rozhodnutím bolo výživné zvýšené zo sumy 90,- eur na sumu 350,- eur mesačne od 10.04.2018. Zročné výživné od 10.04.2018 do 16.12.2019 vo výške 5 247,64 eur súd otcovi uložil zaplatiť v mesačných splátkach po 200,- eur popri bežnom výživnom pod stratou výhody splátok, počnúc výživným splatným v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.02.2020 a vykonateľnosť 05.02.2020.

4.1 V čase ostatného rozhodnutia matka dosahovala priemerný čistý mesačný príjem 867,35 eur. So synom bývala v byte, ktorý je vo vlastníctve jej rodičov, pričom vlastnila rodinný dom, v ktorom bývali jej rodičia. Sama si uhrádzala náklady na bývanie v byte. Mesačné preddavky s užívaním bytu predstavovali 157,- eur, elektrina 38,- eur, internet 24,- eur. Splácala hypotekárny úver (ohľadne domu) mesačne vo výške 245,- eur, sporila po 30,- eur mesačne, uhrádzala synovi poistenie 30,- eur mesačne a dávala mu vreckové 30,- eur mesačne. Inú vyživovaciu povinnosť nemala.

4.2 Otec v čase posledného rozhodnutia o výživnom bol SZČO (zvarač). Za r. 2018 dosiahol podľa daňového priznania príjmy 14 963,- eur, výdavky 8 977,80 eur. Mesačne mal uhrádzať povinné odvody ako živnostník 200,- eur. Súd pri rozhodovaní o zvýšení výživného vychádzal z príjmu zisteného zo súm fakturovaných otcom dieťaťa, ktoré mu boli vyplatené, pričom ich mesačná výška bola 2 203,78 eur a sám otec na pojednávaní uvádzal, že jeho netto príjem mesačne je vo výške 2 000,- eur. Tvrdil, že rodičom na domácnosť prispieva sumou 400,- eur až 500,- eur mesačne, o ktorej skutočnosti nepredložil žiadne dôkazy. Bol nemajetný, nemal ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

4.3 Mal. V. bol žiakom 8. ročníka základnej školy. Nestravoval sa v školskej jedálni. Venoval sa mimo školy posilňovaniu, boxu, rybárčeniu, ktoré výdavky boli v pôvodnom rozhodnutí uznané vo výške 130,- eur mesačne.

5. V súčasnosti matka dosahuje priemerný čistý mesačný príjem 804,89 eur. Naďalej obýva byt vo vlastníctve jej rodičov. Mesačne platí preddavky spojené s užívaním bytu 159,41 eur, elektrinu 34,- eur, magio 20,84 eur, sporenie 25,- eur, Telecom 24,14 eur, hypotekárny úver 246,75 eur, spotrebný úver 203,73 eur. Poberá tiež rodinné prídavky vo výške 24,95 mesačne.

5.1 Otec dieťaťa je naďalej živnostníkom. Za rok 2020 podľa súdu zadovážených faktúr dosiahol priemerný brutto mesačný príjem vo výške 2 682,- eur. V roku 2021 (za dva mesiace) jeho príjem na základe vyplatených faktúr bol vo výške 2 346,75 eur. Podľa vyjadrenia otca, jeho priemerný čistý mesačný príjem dosahuje výšku 2 600,- eur mesačne, resp. menej. Údajne mu zamestnávateľ denne strháva za ubytovanie sumu 15 - 20,- eur, stravu si zabezpečuje v dennom náklade za 15 - 25,- eur a rodičom na náklady za bývanie mesačne prispieva sumou 300 - 400,- eur (podľa jeho vyjadrenia obaja sú zamestnaní), o ktorých skutočnostiach, napriek výzve súdu, ako i povinnosti, doklady o príjmoch rodičov, o nákladoch na bývanie, ako i predloženie daňového priznania za r. 2020, si do dňa rozhodnutia súdu nesplnil.

5.2 Počet vyživovacích povinností rodičov sa nezmenil.

5.3 Mal. V. k 30.06.2021 ukončil povinnú školskú dochádzku, t.j. 9. ročník základnej školy. Nestravoval sa v priebehu posledného školského roka v školskej jedálni. Je zdravý.

Naďalej navštevuje posilňovňu, venuje sa silovému trojboju. Matka v tejto súvislosti poukázala na zvýšené náklady v súvislosti so zakúpením výživových doplnkov, ktorých výšku nepreukázala. Z rozhodnutia Strednej odbornej školy lesníckej v Banskej Štiavnici vyplýva, že mal. V. k 01.09.2021 bol prijatý na uvedenú školu. Bude ubytovaný na internáte, kde mesačné náklady za ubytovanie budú predstavovať 20,- eur, stravné 80,- eur (čl. 148). Dieťa je zdravé.

6. Uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Levice, odbor poriadkovej polície zo dňa 29.06.2020 ČVS:ORP-392/LV-LV-2020 bolo voči otcovi mal. dieťaťa začaté trestné stíhanie a zároveň vznesené obvinenie pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona z dôvodu, že si svoju vyživovaciu povinnosť voči mal. V. neplnil.

7. Na tunajšom súde pod spisovou značkou 1T/7/2021 sa vedie voči otcovi trestné konanie pre prečin zanedbania povinnej výživy. Pojednávanie vo veci je určené na deň 07.07.2021.

8. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

9. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

10. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

11. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

12. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

15. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

16. Z výkladu ustanovenia § 78 Zákona o rodine vyplýva, že musí ísť o podstatnú zmenu pomerov na strane rodičov alebo detí, ktorá sa výrazne prejaví v pomeroch účastníkov. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného resp. oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Až v prípade, že má súd preukázanú zmenu pomerov, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti.

17. Súd poukazuje nato, že povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky sily na dôsledné zabezpečenie výživy detí v záujme ich riadneho náležitého telesného a duševného vývoja, za ktorým účelom má povinnosť každý z rodičov vyvinúť všetko úsilie na to, aby zaobstaral prostriedky pre svoje deti.

18. Účelom výživného je uhrádzanie nie len priebežne sa vyskytujúcich bežných potrieb mal. dieťaťa, ale všetkých potrieb prospešných k jeho všestrannému vývoju. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti k mal. deťom musí mať súd na zreteli, že zaistenie tejto výživy sa týka nie len výživy vo vlastnom slova zmysle, ale všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehlbovanie vzdelania, rozvoju záujmov a záľub, príp. prípravu na povolanie.

19. Základnými pravidlami pri určovaní výšky výživného sú jednak odôvodnené potreby oprávneného, ako i schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Oprávnené potreby nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie - potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými či kultúrnymi. Závisia najmä od veku, zdravotného stavu dieťaťa. Na strane povinného súd prihliada na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ktoré dosahuje v čase súdneho konania, ale aj na potencionálne príjmy, teda nie len to čo povinný skutočne zarobí, ale aj to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a pod. Skúma tiež majetkové pomery, ktoré posudzuje komplexne, okruh osôb, ktorým je povinný poskytovať výživné, zárobkové možnosti podľa príjmov z obdobia pred stratou zamestnania, ak sa preukáže, že sa povinný vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku.

20. V prejednáwanej veci mal súd preukázané, že od ostatného rozhodnutia o výživnom pre mal. V. uplynulo obdobie 1,5 roka, za ktoré obdobie sa však kvalifikovaným spôsobom pomery na strane účastníkov konania nezmenili. U matky dieťaťa, v jej príjmových, osobných, ako i majetkových pomeroch, žiadna výrazná zmena preukázaná nebola. Taktiež na strane otca mal. dieťaťa nedošlo k zmene pomerov, keď naďalej má príjem zo živnosti, ktorého výšku sám deklaroval okolo 2 600,- eur mesačne netto, pričom skutočnosť, že otec dieťaťa má dlh voči zdravotnej, resp. sociálnej poisťovni, súd nemohol vyhodnotiť v prospech otca, keď v súlade s ustanoveným § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pre inými výdavkami rodičov. Do súčasnej finančnej pre neho nevýhodnej situácie sa otec mal. dieťaťa dostal vlastným zavinením, keď si ako SZČO neuhrádzal povinné odvody, ktorá okolnosť však nemôže byť zohľadnená v jeho prospech. Naopak, otec ako živnostník, si je povinný regulovať svoje mesačné výdavky tak, aby bol schopný si prioritne plniť svoju vyživovaciu povinnosť k mal. V.. Skutočnosť, že má v súčasnosti dlh voči sociálnej a zdravotnej poisťovni a je trestne stíhaný za zanedbanie povinnej výživy, súd vyhodnotil ako jeho subjektívne zavinenie, ktoré nemôže v zmysle Zákona o rodine mať vplyv na výšku výživného pre mal. dieťa, ani jeho schopnosť si túto vyživovaciu povinnosť plniť. Z pripojených spisov, ako i výpisu z registra trestov je zrejmé, že otec mal. dieťaťa si svoju povinnosť podieľať sa na výživu svojho syna vôbec

nevedomuje, svoje ostatné výdavky podľa jeho konania, majú prednosť pred výživou maloletého. Na jednej strane otec poukazuje na to, že o zvýšení výživného nemal vedomosť, avšak z výpisu z registra trestov pripojených spisov jednoznačne vyplýva, že otec ani pôvodne určené výživné (o ktorom mal podľa jeho vyjadrenia vedomosť vo výške 90,- eur mesačne) neplatil pravidelne. Je evidentné, že otec mal. dieťaťa má snahu sa svojim povinnosťam vyhýbať, a to nielen ohľadne úhrady výživného, ale i svojim ďalším záväzkom, o čom svedčí i tá skutočnosť, že si časť úrad faktúr dáva vyplácať na účty iných osôb, aby jeho príjmy nemohli byť exekučne postihnuté. Napriek svojim tvrdeniam, otec súdu nezdokladoval (i napriek výzve súdu) výšku skutočných nákladov v súvislosti s bývaním u rodičov, výškou ich príjmov. V tejto súvislosti vychádzajúc z tvrdení samotného otca, súd poukazuje na to, že pokiaľ jeho rodičia majú príjem, sú povinní si hradiť náklady v súvislosti s užívaním svojej nehnuteľnosti sami, pričom na strane otca mal. dieťaťa, pokiaľ im na náklady s bývaním reálne prispieva, by bola súdom zohľadnená výška max. 1/3 celkových nákladov (avšak ako súd už uviedol v odôvodnení, otec nepreukázal celkovú výšku mesačných, prípadne ročných nákladov, ako ani výšku príjmov svojich rodičov). V čase rozhodnutia súdu na strane mal. V. neboli zmenené pomery, keďže pre súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozhodnutia (§ 217 ods. 1 veta prvá CSP). Dieťa len postúpilo do vyššieho ročníka základnej školy. Matka síce preukázala súdu predpokladané mesačné náklady v súvislosti s prijatím mal. V. na štúdium SOŠ lesnícka v Banskej Štiavnici, avšak na tieto súd prihliadnuť nemohol, keď v čase rozhodnutia súdu nebolo preukázané, že mal. V. reálne pokračuje v štúdiu na predmetnej škole.

21. S poukazom na vyššie uvedené, súd návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný zamietol.

22. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).